

skal jeg komme til Købstæderne og Landet. For Københavns Vedkommende er der først en privilegeret Vælger, Overpræsidenten. Han udpeger en Mand til det 5-Mands Udvalg, som skal udpege Nævningerne. Det er altsaa et bureaukratisk privilegeret Element, der her gør sig gældende; dernæst udpeger Formanden for Byretten det andet Medlem. Saa er der 3 Medlemmer tilbage, dem faar Borgerrepræsentationen i København Lov til at vælge efter Forholdstalsvalgmaaden, saa at altsaa de konservative Elementer ogsaa her kunne komme til at gøre sig gældende. Af de 5 Medlemmer have vi først 2 udpegede af den bureaukratiske privilegerede Valgret og 3 folkevalgte efter Forholdstalsvalgmaaden, saa at det demokratiske Element paa ingen Maade kan blive det overvejende. Disse udpege Grundlisten, og saa gaar Resten efter Lodtrækning. Men denne Sammensætning af Udvalget udelukker fuldstændig den højtærede Justitsminister fra at have nogen som helst Indflydelse paa Sammensætningen af Grundlisten for Københavns Vedkommende. Det er derfor Ord, som ingen som helst Betydning have, naar den højtærede Minister siger, at hvis det bliver i hans Tid, at Retsreformen bliver gennemført, vil han gøre alt, hvad han kan, for at netop Arbejderne kunne komme med som Nævninger, thi hvis den højtærede Justitsminister ikke stiller Forslag om at faa ændret noget i den vedtagne Retsplejelov — og det har jeg forstaaet, at den højtærede Justitsminister ikke vil, og det har jeg Grund til, efter hvad den højtærede Justitsminister har sagt — har han absolut slet ingen Indflydelse paa, hvordan Grundlisten sammensættes. Den gode Villie hjælper ikke i den Henseende det mindste, naar man ikke evner noget.

For Byerne og Landets Vedkommende er det lige saadan. Der er der et Udvalg paa 5 Mand, hvoraf Amtmanden udpeger den ene og Underdommeren den anden, og først derefter vælge Sogneraadene de andre 3 Medlemmer efter Forholdstalsvalgmaaden. Men det er en Grundfejl ved Retsplejeloven, og naar den højtærede Justitsminister derfor udtalte, „at Folket vil faa Tillid til Retsplejen, og det er en nødvendig Betingelse for, at Retsplejen overhovedet har sin Berettigelse. Har Folket ingen Tillid til Domstolene og den Maade, hvorpaa Lovene udøves, har hele Retsplejeordningen ingen Berettigelse“, saa maa jeg sige, at jeg er enig med ham i det sidste, men til min store Beklagelse ikke i

det første. Folket vil ikke faa Tillid til en Retsplejeordning, hvor Nævningerne sammensættes paa den Maade, som her er vedtaget. Det er for Underklassen ganske overordentlig farligt, hvis disse Nævningedomstole komme til at træde i Kraft. Det er for Underklassen i dette Land ganske overordentlig farligt, hvis den skal dømmes af Nævningedomstole, sammensatte af Overklassen. Og det nytter ikke noget i saa Henseende, at den højtærede Minister siger, at de retskyndige Dommere kunne jo frifinde, selv om Nævningerne have kendt skyldig. Det maa være indlysende for enhver, at have først Nævningerne kendt skyldig, saa ligger deri for de retskyndige Dommere en stærk Opfordring til ikke at frifinde vedkommende. Nu have vi retskyndige Dommere, men skulde det blive saadan, at vi skulde faa Nævninger her i Landet, mod hvem de retskyndige Dommere skulde være det eneste Skærmbærd — man har jo tværtimod tænkt sig, at Nævningedomstolen skulde være hele Folkets, men særlig Underklassens Skærmbærd og sikre Garanti mod, at den blev dømt uretmæssigt —, og skulde det komme dertil, at en Justitsminister maa paaberaabe sig dette, at selv om Nævningerne kende skyldig, vil det ikke være værre, end at Folk saa kunne blive frikendte af de retskyndige Dommere, saa er dermed fældet en saadan Dom over hele Nævningeinstitutionen, at enhver kan sige sig selv, at den vil blive mødt med den største Mistillid af Befolkningen, og naar en saadan Nævningedomstol træder ud i Livet, vil den vække den største Misfornøjelse og en berettiget og begrundet Bekymring hos Befolkningen for, at den ikke er stillet bedre under den nye Retspleje end under den gamle.

Paa et enkelt Punkt har den højtærede Justitsminister været saa uheldig at blive i en beklagelig Grad misforstaaet baade her i Salen af mine ærede Kolleger og af de Repræsentanter for Pressen, som referere her i Salen. Den højtærede Justitsminister blev forstaaet saaledes, at han skulde have udtalt, at Retsreformens Gennemførelse vilde komme til at koste 700,000 Kr. om Aaret. Saadan have alle forstaaet det. Men det sagde den højtærede Justitsminister naturligvis ikke, en saadan Udtalelse vilde være fuldstændig meningsløs. Justitsminister Alberti udtalte i sin Tid, at Retsreformens Gennemførelse vilde koste 800,000 Kr. Det var en saa vovet Paastand, at en saadan Paastand